

MILJØVEJLEDNING FOR TRANSPORTYDELSER

SMÅINDKØB

Vælg en transportleverandør, som optimerer kapacitetsudnyttelsen og sikrer sig mod overflødig transport

Ved at optimere kapacitetsudnyttelsen og sikre sig mod overflødig transport ved ruteplanlægning kan vognmanden spare mange overflødige transportkilometer. Koordinering af kommunale kørselsordninger er et område med både miljømæssige og økonomiske fordele. Erfaringsmæssigt er potentialet for koordinering af kommunale kørselsordninger størst inden for social- og skole- og uddannelsesområdet.

Vælg en transportleverandør, der benytter køretøjer, som er tilpasset transportopgaven

Kan transportbehovet for eksempel klares med cykelbud eller 4-takts knallert frem for bil-bud? Eller med almindelig speditør frem for taxameterkørsel? I sidste ende handler det om at vælge den mest miljøvenlige transportteknologi til opgaven og udnytte den bedst muligt.

Vælg en transportleverandør, der benytter køretøjer med lavt forureningsniveau

Vælg så vidt muligt transportmidler med nye, renere forbrændingsmotorer, der overholder de seneste EURO-normer om luftforurening fra motorer. Diesebiler bør have monteret partikelfilter, og SCR-katalysator kan efterspørges.

Vælg en transportleverandør, der benytter køretøjer med lavt brændstofforbrug

Vælg de mest brændstoføkonomiske transportmidler til transportopgaven. De mest energieffektive personbiler på benzin kører over 20 km. på literen. De mest effektive persondiesebiler kører over 25 km. på literen. Se personbilers brændstofforbrug på Færdselsstyrelsens hjemmeside www.hvorlangtpaaliteren.dk.

STORINDKØB

Hvis du skal købe stort ind og måske gennemføre et udbud, kan du stille ekstra krav til miljøvenligheden af produkterne. Herunder er en liste med spørgsmål, som du kan bede leverandøren om at besvare.

FÅ OPLYSNINGER OM MATERIEL

Er transportleverandørens køretøjer tilpasset transportopgaven?

Kan transportbehovet for eksempel klares med cykelbud eller 4-takts knallert frem for bil-bud? Eller med almindelig speditør frem for taxameterkørsel? I sidste ende handler det om at vælge den mest miljøvenlige transportteknologi til opgaven og udnytte den bedst muligt.

Har transportleverandørens køretøjer lavt forureningsniveau?

Vælg så vidt muligt transportmidler med nye, renere forbrændingsmotorer, der overholder de seneste EURO-normer om luftforurening fra motorer. Dieselskøretøjer bør have monteret partikelfilter og SCR-katalysator bør efterspørges. SCR-katalysator kan dog ikke stilles som minimumskrav endnu (april 2009), da der endnu ikke er så mange modeller på markedet.

Hvor meget brændstof benytter transportleverandørens køretøjer?

Vælg de mest brændstoføkonomiske transportmidler til transportopgaven. De mest energieffektive personbiler på benzin kører over 20 km. på literen. De mest effektive persondieselsbiler kører over 25 km. på literen. Se bilers brændstofforbrug på Færdselsstyrelsens hjemmeside www.hvorlangtpaaliteren.dk, som også viser bilernes sikkerhed ved kollision.

Har transportleverandørens køretøjer dæk med reduceret rullemodstand?

Dæks rullemodstand påvirker energiforbruget. Der gælder især ved kørsel med moderat hastighed på landevej eller i mindre tæt bebyggelse. Benyt derfor transportmidler med dæk med reduceret rullemodstand. Dæk med reduceret rullemodstand er specielt relevant for person- og varebiler.

Har transportleverandørens køretøjer regummierede dæk (slidbanedæk)?

Regummierede dæk er brugte dæk, som har fået en ny slidbane. Med regummierede dæk sparer man ikke-fornyelige ressourcer, og affaldsmængderne reduceres. Den nye slidbane bør være med reduceret rullemodstand.

Anvender dieselskøretøjet ultralet diesel?

Den kollektive busstrafik anvender udelukkende ultralet diesel, så anbefalingen er rettet mod de øvrige transportydelser, herunder taxakørsel, hvor centralerne ofte har egne tankanlæg. Brug af ultralet diesel reducerer emissionen af kvælstofilter (NO_x), kulbrinte (HC) og kulilte (CO) med 0-2 pct. og partikel med ca. 3 pct. for tunge køretøjer. For lette køretøjer reduceres emissionen af NO_x, HC, CO og partikler med 10-11 pct.

Benytter transportleverandøren vaskehaller eller -tunneller, der er mærket med Miljømærket Svanen?

Svanen er bl.a. garanti for, at vandforbruget er lavt, at vaskemidlerne overholder særlige miljøstandarder, og at det spildevand, der ledes til kloakken, har et begrænset indhold af tungmetaller.

Benytter transportleverandøren køretøjer med et lavt støjniveau?

Især i forhold til kollektiv busstrafik er støj et vigtigt parameter. Støjniveau kan vurderes i forhold til ekstern støj og intern støj. Støjgrænser kan variere meget afhængig af de fysiske forhold, hvor støjen forekommer og på hvilke tidspunkter. De specifikke støjkrav må fastsættes individuelt. Retningsgivende støjkrav til busser kan være 77 dB(A) udvendigt og 72 dB(A) indvendigt (lovkravene er maks. 80 dB(A) udvendigt for busser med motoreffekt større end 150 kW).

FÅ OPLYSNINGER OM LEVERANDØREN AF TRANSPORTYDELSEN

Har transportleverandøren et system til optimering af kapacitetsudnyttelse og kørselsplanlægning?

Spørg til, hvordan vognmanden optimerer kapacitetsudnyttelsen og sikrer sig mod overflødig transport ved ruteplanlægning. Koordinering af kommunale kørselsordninger er et område med både miljømæssige og økonomiske fordele. Erfaringsmæssigt er potentialet for koordinering af kommunale kørselsordninger størst inden for social- og skole- og uddannelsesområdet. Man bør også se på, om transporten i by kan ske uden for den værste myldretid, hvor køremønstret er det mest forurenende.

Har transportleverandøren indført certificeret miljøledelse?

Hvis leverandøren har indført certificeret miljøledelse (ISO 14001 eller EMAS), kan man forvente, at der bliver arbejdet seriøst med at nedbringe miljøbelastningen fra garageanlæg, værksteder, vedligeholdelsesarbejde og evt. tankanlæg, samt energiforbrug for køretøjernes drift.

Bliver chaufførerne undervist i energirigtig kørsel?

Kørselsadfærd betyder meget for energiforbruget. Chaufførerne bør være trænet i energisparekørsel.

Har transportleverandøren faste rutiner for vedligeholdelse af køretøjer?

Få dokumentation for, at vognparken bliver vedligeholdt ordentligt. Vedligeholdelse har stor betydning for motorers forbrænding, luftemissioner og køretøjernes holdbarhed. Derfor er det væsentligt at stille krav til vedligeholdelsesprocedurer så som indstilling af motorer og katalysatorer, skift af olie- og luftfiltre samt kontrol af dæktryk.

Har transportleverandøren en skriftlig arbejdspladsvurdering (APV)?

Hvis der er udarbejdet en skriftlig arbejdspladsvurdering, kan man forvente, at der bliver arbejdet seriøst med sikkerhed og sundhed i virksomheden.

Er chaufførerne instrueret i arbejdsmiljø og sikker og sundhedsmæssig forsvarlig transport?

Det er specielt relevant i forbindelse med transport af farligt gods, der ved uheld kan skade miljøet.